

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 4 ● 2005

Provinciale Organisaties Flora en Fauna (POFF).

In 2000 is een aantal provinciale en regionale organisaties in Noord-Holland gaan samenwerken onder de naam Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna Noord-Holland (POFF). Tot nu toe nemen hieraan deel de SVN, NOZOS, RAVON, KNNV, de weidevogelwerkgroepen, de Vrijwilligersraad van de Natuurvereniging Waterland en de Stichting Zoetwatervissen. De POFF staat open voor alle nog niet aangesloten vrijwilligersgroepen die zich actief bezighouden met natuuronderzoek. De POFF hoopt door samenwerking het natuuronderzoek te stimuleren en te versterken. In het verleden was sprake van versnippering van activiteiten, waardoor belangrijke informatie dikwijls beperkt bleef tot de eigen groep. De POFF wil kennis van en gegevens over flora, fauna en landschap bekend maken bij zo veel mogelijk vrijwilligers. In het tijdschrift Tussen Duin & Dijk wordt de lezer op een aantrekkelijke manier op de hoogte gebracht van onderzoek en ontwikkelingen in flora en fauna van onze provincie.

Dagelijks bestuur Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF)

drs. W.J.M. Holthuis (voorzitter), M. Kamoen (secretaris), drs. A.M. Dierick (Penningmeester), drs. K. Kapteijn.
Correspondentie: e-mail: m.kamoen@landschapnoordholland.nl

Bij de POFF aangesloten organisaties:

Vrijwillige Weidevogelbescherming, Landschap Noord-Holland
Contactpersoon: Onno Steendam, Postbus 257,
1900 AG Castricum

Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS)
Contactpersoon: Jan Wondergem, Gele varaan 64,
1704 TK Heerhugowaard. Tel. 072 5740614,
e-mail: jwondergem@sbwinfra.nl

Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN)
Contactpersoon: Wim Ruitenbeek, Nassaplein 17,
1815 GN Alkmaar. Tel. 0299-650490.

Vrijwilligersraad van de Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Waterland
Contactpersoon: Barbara van Beijma, Zuideinde 47, 1141 VH
Monnickendam. Tel. 0299-650490.

Stichting Zoetwatervissen Noord-Holland
Contactpersoon: Sjoerd Veenstra, Raadhuisstraat 58, 1541 JD Koog
aan de Zaan. Tel. 075 616 3924, e-mail: s.o.veenstra@wxs.nl

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging,
Gewest Noord-Holland (KNNV)
Contactpersoon: Jan Marbus, Dorpsstraat 10a, 1689 EV Zwaag
Tel. 022 923 0419, e-mail: dehoornbloem@hetnet.nl

Stichting Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland,
afdeling Noord-Holland (RAVON)
Contactpersoon: Axel Groeneweld, Kuinderstraat 33 hs, 1079 DJ
Amsterdam. Tel. 020 642 6310.

Abonnementen: Een jaarabonnement kost € 12,50. U kunt zich aanmelden door een brief met uw naam en adres te sturen naar:

Landschap Noord-Holland
t.a.v. abonneeadministratie Tussen Duin & Dijk
Antwoordnummer 263
1900 VB Castricum

Telefoon: 0251-662244 • info@landschapnoordholland.nl • Giro: 299215

*Tussen Duin & Dijk is een onafhankelijk blad gewijd aan het onderzoek en de bescherming van de natuur en het landschap in Noord-Holland. Het wordt gemaakt voor en door vrijwilligers met een speciale passie voor natuur. Of die passie nu de hele natuur geldt, of specifiek vogels, vlin-
ders, vissen of vleermuizen, planten, mossen of vossen. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF) en verschijnt viermaal per jaar.*

Redactie: Klaas Kaag, Frode Numan, Bert Pijs, Wim Ruitenbeek, Frank Visbeen, Martin Witteveldt, Piet Zomerdijk.

Redactieadres: Frank Visbeen,
Blauwpijpstraat 6, 1019 KW Amsterdam.
e-mail: redactie@tussenduinendijk.nl

Website: <http://www.tussenduinendijk.nl>

Redactieraad: Friedjof van den Bergh, Bert Buizer, Ron van der Hut, Nico Jonker, Jan Marbus, Erik Menkveld, Harm Niesen, Pim de Nobel, Kees Scharringa, Johan Stuart, Dirk Tanger, Mark van Til, Wim Tjisen, Ron van 't Veer.
Vormgeving: 2B, Bredewold & Buczynski, Haringhuizen.

Druk: Drukkerij van Ketel, Schagen.

Oplage: 1500.

© Auteursrecht voorbehouden. Overname is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN: 1570-7261

Richtlijnen voor kopij: Auteurs wordt verzocht om de richtlijnen voor het schrijven van een artikel op te vragen. Zij dienen zich hieraan te houden. De richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres.

Digitale Nieuwsbrief Ecoteller: Voor nieuwtjes en oproepen betreffende inventarisaties in Noord-Holland: neem een gratis abonnement op de digitale Nieuwsbrief Ecoteller via www.ecoteller.nl. De nieuwsbrief verschijnt elke drie maanden.

● Voorpagina: Blauwvleugelsprinkhanen zijn ware specialisten van duingraslanden in het infiltratiegebied. Achtergrond: Duinvooltjes op het Rozenwaterveld. Foto's: Bert Pijs.

Opinie

Koester het landschap!

Ondanks het feit dat veel mensen het Noord-Hollands landschap nog mooi vinden, slaat de verloedering op vele plaatsen toe. Vooral het open poldergebied is het kind van de rekening. En daar zijn oorzaken genoeg voor aan te wijzen: intensieve landbouw, toename van de bollenteelt, kassenbouw, ongecontroleerde uitbreiding van dorpen met lelijke nieuwe wijken, vakantieparken, wegeaanleg, industriële boerenschuren en uit hun krachten gegroeide bedrijfsterreinen bij vrijwel ieder dorp. Eén van de nieuwste hype's is het onder water zetten van landbouwgrond, zoals men bijvoorbeeld van plan is in de Wieringermeer. We lokken daar het lucratieve watertoerisme, maken een stadspark met leuke villaatjes en als doekje voor het bloeden wordt er iets gedaan aan natuurbouw. Maar alles ten koste van de onvervangbare waarden van het oude landschap. Aan landschapsbescherming doen we niet zo veel in Noord-Holland. Ja, als er aaibare dieren- of plantensoorten beschermd moeten worden, willen we nog wel eens warm lopen en het landschap profiteert daar dan ook van. Zo is er nog een aardige oppervlakte aan veenweidegebieden, die we te danken hebben aan de grutto, kempfaan en tureluur. Maar het landschap zelf? Noord-Holland telt veel landschappen zonder specifieke natuurwaarden, die het beschermen waard zijn, en die qua schoonheid hollend achteruitgaan. Denk maar aan Wieringen, de West-Friese Zeedijk en omgeving, West-Friesland, de droogmakerijen. Waarom worden we getroffen door de schoonheid hiervan? Naast de openheid tot de verre horizon, zo typerend voor het Noord-Hollandse land, vind je er elementen waaraan je de historie kan aflezen: dijken, wielen, verkavelingspatronen, terpen, de loop van oude wegen, een bomerij, boerderijen. En je leest er de seizoenen: de bermen raken in de loop van het jaar begroeid met paardebloemen, fluitenkruid, later met pastinaak, bereklauw en wilde peen en tenslotte duizendblad en streepzaad. De sleedoorns met hun uitbundige bloei in het voorjaar, maken plaats voor meidoorn en vlier. Maar geleidelijk zie je al dat moois verdwijnen. Met niets ontziende olifantspoten banjeren we door die porseleinkast. Wordt het niet tijd dat we de echte landschapsbescherming serieus gaan nemen?

Zo

- 4 *Drie jaar Kinseldam*
- 8 *De Kreupel, nieuwe natuur in het IJsselmeer. Op stap met Leon Kelder*
- 12 *Duinen vol met sprinkhanen*

- 16 *Broedgeval van de grauwe klauwier in 2005*
- 17 *Vogels in Noord-Holland*
- 18 *Duingrasland na ondiep plaggen*
- 22 *Nieuwsflits*

● Aalscholver in broedkleed.
Foto: Bert Pijs.

